

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ Н.В. Сментина

“ ___ ” _____ 20__ року

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»

за темою:

**«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ СТВОРЕННЯ
ВИРОБНИЦТВА ПЕЛЕТ І БРИКЕТІВ»**

Виконавець:

студент IV курсу, 5 групи

напряму підготовки:

Мельниченко Анастасія Геннадіївна _____

Науковий керівник:

ст. викладач

Каражия Едуард Андрійович _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ У ВИРОБНИЦТВІ ПЕЛЕТ І БРИКЕТІВ	
1.1 Характеристика бізнес-ідеї започаткування власної справи на ринку виробництва пелет і брикетів	5
1.2 Огляд нормативно-правових засад з відкриття виробництва пелет і брикетів	9
1.3 Вибір організаційно-правової форми виробництва пелет і брикетів та системи оподаткування.....	14
РОЗДІЛ 2 АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ПЕЛЕТ І БРИКЕТІВ	
2.1 Аналіз споживачів пелет і брикетів в Лиманському районі Одеської області.....	18
2.2 Аналіз конкурентів на ринку виробників пелет і брикетів.....	26
2.3 Формування витрат на створення та функціонування виробництва пелет і брикетів.....	32
РОЗДІЛ 3 ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ ВИРОБНИЦТВА ПЕЛЕТ І БРИКЕТІВ	
3.1 Прогнозування прибутку від виробництва та реалізації.....	43
3.2 Оцінка економічної ефективності проекту.....	49
3.3 Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації.....	53
ВИСНОВКИ	59
Список використаних джерел	61
ДОДАТКИ	64

ВСТУП

Актуальність теми. Альтернативне паливо — це паливо, що є заміною відповідним традиційним видам палива і яке виробляється з нетрадиційних джерел та видів енергетичної сировини [10, с. 11].

Ринок альтернативного біопалива в Україні лише починає формуватися. Основні причини його повільного розвитку – це низький рівень екологічної свідомості споживачів та відсутність підтримки держави. Величезною проблемою є й те, що більша половина сировини, з якої можна було б виготовляти біологічне пальне, постачається у країни Європи, а не використовується для власних потреб, хоч для цього в Україні є відповідний законодавчий, науковий і технічний потенціал [25].

Виробництво біопалива та його зв'язок із забезпеченням енергетичної безпеки як в масштабах світового господарства, так і для України зокрема, залишається в центрі уваги багатьох дослідників. Існуюча на сьогодні структура паливно-енергетичних ресурсів України є загрозовою для енергетичної та національної безпеки. Потреби в енергоспоживанні тільки на 53% покриваються за рахунок вітчизняних джерел, у той час як 75% необхідного обсягу природного газу та 85% сирової нафти і нафтопродуктів Україні доводиться імпортувати. У цих умовах пошук альтернативних джерел енергозабезпечення країни набуває особливої ваги і актуальності [27, с. 31].

Формування ринку біопалива в Україні є вимогою сьогодення. Адже можливості зниження енергозалежності нашої держави шляхом виробництва та реалізації біопалива існують і мають хороші перспективи стати одним із важливих пріоритетних напрямів розвитку економіки України. Завдяки налагодженню виробництва та використання біопалива у сільському господарстві України можна створити додаткові робочі місця, а відтак збільшити зайнятість сільського населення. В агропромислових умовах України основною сировиною для виробництва альтернативного біопалива є солома, лушпиння насіння, очерет, деревної тирси та інші [23].

Сьогодні в нашій країні все більше зростає попит на альтернативне біопаливо, а тому, зростає і пропозиція - з'являються нові постачальники і виробники пелет і

брикетів в Україні. У той же час, багато виробників щорічно зупиняють або закривають свої виробництва з тих чи інших причин [22, с. 59].

Мета випускної роботи – теоретичне обґрунтування, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи в сфері альтернативного біопалива.

Мета дипломної роботи реалізується через конкретні **завдання**:

- проаналізувати стан ринку альтернативного палива Лиманського району;
- узагальнити отриману маркетингову інформацію;
- дослідити тенденцію зростання попиту на альтернативне біопаливо;
- визначити основні витрати на впровадження проекту;
- обґрунтувати доцільність впровадження проекту;
- оцінити можливі ризики та шляхи їх мінімізації.

Предмет дослідження – бізнес-проекування започаткування власної справи в сфері альтернативного біопалива.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення виробництва альтернативного біопалива на території Лиманського району Одеської області та його околиць.

Інформаційна база дослідження: нормативно-законодавчі акти України, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, наукова література, довідкова література, статті журналів, а також інтернет-ресурси.

Методи дослідження, які застосовувалися у роботі:

- метод системного аналізу – у 2 розділі для дослідження конкурентного середовища на ринку альтернативного палива;
- метод аналогії – у 2 розділі для порівняння конкурентних переваг та недоліків аналогічних підприємств;
- методи економіко-статистичного аналізу: табличний – для більш наглядного узагальнення інформації; графічний – для відображення динаміки показників;
- метод маркетингового аналізу - SWOT-аналізу– у 2 розділі для того, щоб на їхній основі обрати конкурентну стратегію.

Також в процесі обробки інформації використовувалась комп'ютерна програма Microsoft Excel.

ВИСНОВКИ

1. У даній випускній роботі було проаналізовано можливість реалізації проекту виробництва пелет і брикетів із соломи на території села Курісове Лиманського району Одеської області. Було запропоновано створення товариства з обмеженою відповідальністю, що знаходиться на загальній групі платників єдиного. Ця організаційно-правова форма ведення господарської діяльності дасть змогу компанії співпрацювати не тільки з населенням, а й з великими фірмами – споживачами даного виду продукції.

2. Аналіз ринку виробництва альтернативного твердого палива міста Одеса виявив багату кількість потенційних споживачів та основних конкурентів, виявивши слабкі сторони яких було сформовано ряд можливостей та переваг новоствореного виробництва. В другому розділі даної роботи також було сформовано прогнозовані ціни на продукцію пелет і брикетів із соломи, опираючись на ціни головних конкурентів.

3. Було сформовано початкові витрати на впровадження проекту у розмірі 5142000 грн. Таким чином сформовано інвестиційний портфель, який має таку структуру: власні кошти – 2642000 грн, безпроцентні позики 1 млн.грн, позикові кошти – 1500000 грн. Для отримання кредиту було обрано «Райффайзен Банк Аваль», що надає різні види кредитів, один з яких інвестиційний кредит на придбання обладнання.

4. У третьому розділі випускної роботи було спрогнозовано та обґрунтовано майбутні доходи виробництва пелет і брикетів із соломи, що склали 12478100 грн за перший рік діяльності виробництва. Розмір чистого прибутку склав 4014991, а грошовий потік - 4741691 грн. На основі цих даних було розраховано показники ефективності виробництва.

5. Розрахунок показників ефективності затвердив, що проект створення виробництва пелет і брикетів є прийнятним, бо виконуються такі умови: чиста приведена вартість проекту 4113782,1 грн, що відповідає умові «> 0»; внутрішня

норма прибутковості фірми склала 85,3%, що відповідає умові «>СВК»; індекс прибутковості склав 1,8 або 80%, що відповідає умові «>1».

6. Точка беззбитковості для виробництва пелет і брикетів із соломи склала 1867608,1 грн. А індекс безпеки проекту при цьому склав 0,85 – це крайня межа того, на скільки може зменшитися запланований обсяг виробництва зі збереженням беззбитковості проекту. Термін окупності проекту виробництва пелет і брикетів склав 1,7 років.

Отже, після детального аналізу всіх аспектів створення виробництва пелет і брикетів із соломи на території села Курісове Лиманського району Одеської області можна стверджувати, що даний проект є доцільним для впровадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Головне управління статистики в Одеській області. Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>
3. Лотош В. Е. Переробка відходів природокористування., 2014. – 43-48с.
4. Лотош В. Е. Екологія природокористування, 2015.-540.
5. Національний енергетичний союз - за єдиний стандарт на біопаливо // Енергетика та промисловість України. 2017. - № 5 (81). - С. 37.
6. Добрава Н. В. Складові елементи інфраструктури підтримки малого підприємництва на регіональному рівні / Н. В. Добрава // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Зверякова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569.) - Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2015. – № 57. – С. 179-186.
7. Салехов М. Енергетика та промисловість. 2016. -№ 5 (81). - С.38.
8. Український біопаливний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pelleta.com.ua/>
9. Податковий кодекс України (редакція від 01.01.2018). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/nalogovy-kodeks/>
10. Габрель М.С. Виробництво твердого біопалива в Україні: стан та перспективи розвитку Науковий вісник НЛТУ України. – 2017.– Вип. 21.9. – С.
11. Новосельський О.М. Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці. – Київ, 2013. – 25 с.
12. Закон України «Про підтвердження відповідності» від 05.06.2014. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2406-14>.
13. Павліський В.М. Енергетичний і метаногенний потенціал соломи зернових культур, ріпаку і кукурудзи. В.М. Павліський, Ю.П. Нагірний, О.В. Павліська. – С.48.
14. Виробництво гранул із соломи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://yaneuch.ru/cat_41/proizvodstvo-granul-iz-solomy/156729.1935445.page1.html.

15. Трипольська Г.С. Агробіоенергетичний ринок України : монографія / Галина Сергіївна Трипольська ; НАН України; Ін-т екон. та прогнозів. – К., 2011. – 264 с.
16. Що таке умовне паливо [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://yak-prosto.com/sho-takeumovne-palivo/>.
17. Постанова Кабінету Міністрів України # 1307 «Про порядок видачі свідоцтва про належність».
18. Экология / под. общ. ред. С.А. Боголюбова. – М. : Знание, 2014. – 190 с.
19. Нормативні акти для виробництва та продажу біологічного палива. Екологія: підручник / [С.І. Дорогунцов та ін.]. – К. : КНЕУ, 2005. – 37 с. Режим доступу: <http://bio.ukrbio.com/ua/articles/5367/>.
20. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / за ред. Л.Г. Мельника, М.К. Шапочки. – Суми : ВТД „Унів. книга”, 2016. – 59 с.
21. Тарасова В.В. Ресурсоємність та землеємність в аграрному секторі АПК України / Тарасова В.В. – К. : вид-во ННЦ „Інститут аграрної економіки”, 2009.
22. Тарасова В.В. Комплексна оцінка екологізації економіки і екологічності виробництва/ В.В. Тарасова, І.М. Ковалевська // Вісник ЖНАЕУ. – 2012. – № 1, ч. 2. – С. 230-234.
23. Довкілля України: стат. збірник, 2010. / Державний комітет статистики. України; за заг. ред. Ю. М. Остапчука. – К., 2014. – 21 с
24. Гавриш В. І. Альтернативні паливно-енергетичні ресурси в агробізнесі / В. І. Гавриш // Економіка АПК. – 2007. – № 7. – С. 55-61.
25. Калетнік Г. М. Економіка виробництва біопалива в Україні та забезпечення продовольчої безпеки / Г. М. Калетнік // Економіка АПК. – 2010. – № 1. – С. 30-35.
26. Калетнік Г.М. Розвиток ринку біопалив в Україні : монографія / Г.М. Калетнік. – К. : Вид-во "Аграр. наука", 2016. – 61 с.
27. Закон України «Про альтернативні види палива» від 21.05.2009 N 1391-VI.
28. Класифікатора професій ДК 003:2010. Режим доступу: https://hrliga.com/docs/KP-2010_dBz.htm.

29. Класифікатор видів економічної діяльності-2010. Режим доступу: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/16/KVED10_16_29.html.
30. Статистичний класифікатор організаційних форм суб'єктів економіки (СКОФ) (чинний з 01.01.2015 р.).
31. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від від 15.05.2003 № 755-IV. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15/page>.
32. Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» від 30.12.2014 № 1417.
33. Постанова (від 5 червня 2013 р.) № 440 «Про затвердження Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки».
34. Про затвердження Державних санітарних правил та норм "Підприємства виробничої промисловості" (від 20 червня 2003 р. за N 498/7819). Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0498-03>.
35. Постанова від 19 січня 2011 р. №35 «Про затвердження Технічного регламенту безпеки обладнання, що працює під тиском» Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/35-2011-%D0%BF/page>.
36. Доброва Н. В. Складові елементи інфраструктури підтримки малого підприємництва на регіональному рівні / Н. В. Доброва // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред. М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569.) - Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2015. – № 57. – С. 179-186.
37. Балджи М. Д. Ризики на стадії самоорганізації сучасних економічних систем / М. Д. Балджи // Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2014. – № 8. - С. 31-40.
38. Єгунов Ю. А. Деякі аспекти аналізу беззбитковості та окупності інвестиційних проектів // Ю. А. Єгунов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип.6 / Одес.держ. екон. ун-т.- Одеса:, 2000. – С. 75-79.